

ชื่อวิทยานิพนธ์ : พฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาล
เพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

ผู้วิจัย : นายวิรัช เจริญใจ

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ดร.เสนห์ ใจสิทธิ์ ร.บ., ร.ป.ม., พ.ธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
: ดร.ไพเราะ สุภาพ บ.ธ.บ., ก.ศ.ม., ป.ร.ด.
(การบริหารการพัฒนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน” มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน และ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของประชาชนในการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านสันดอนหอม บ้านดอนมูล บ้านหนองบัว และบ้านปวง ตำบลบ้านปวง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีโควตา (Quota) โดยเปรียบเทียบจำนวนประชากรกับตารางมาตรฐานว่าด้วยขนาดประชากรและขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕% จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๓๑๓ ตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับพฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสัจจะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านจาคะ ด้านทมะ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านขันติ พบว่า ท่านไม่

หวั่นไหวต่อคำติฉินนินทาในการบริหารจัดการป่าชุมชนอยู่ในระดับที่ต่ำ ดังนั้น ผู้นำชุมชนควรส่งเสริมด้านการศึกษาธรรมชาติเพราะจะทำให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกและเกรงกลัวบาปด้านการใช้วาจา

๒. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชน โดยภาพรวมจำแนกตาม เพศ และสถานภาพ ไม่มีความแตกต่างกัน แต่อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหาพฤติกรรมของประชาชนในการประยุกต์ใช้หลักธรรมาธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน พบว่า ในด้านสัจจะ ประชาชนมีการลู่ล้าป่าด้วยความไม่รู้แนวเขตที่ชัดเจน ด้านทมะ ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการที่เข้ามารับหน้าที่ดูแลป่าชุมชน ด้านขันติ ขาดระบบการบริหารจัดการสร้างความเข้าใจและวิเคราะห์ปัญหาระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และด้านจาคะ ประชาชนขยายที่ทำกินเข้าไปในเขตป่าเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๔. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักธรรมาธรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของประชาชนในการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชนบ้านสันดอนหอม ตำบลบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน พบว่า ประชาชนควรแสดงออกถึงความสามัคคี มีสัจจะในการอยู่ร่วมกันกับป่าชุมชน ใช้ปัญญาในการแก้ไข ปัญหา มีความอดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากในการรักษาป่าชุมชน โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

Thesis Title : People’s Behavior in Application of Ghāravāsadhamma for Living with Forest of Community Bansandonhom, Banpung Sub-district, Thunghuachang District, Lamphun Province

Researcher : Mr. Wittawut Huangjai

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Sane Jaisit B.A., M.A. Ph.D. (Public Administration)

: Dr. Phairor Suwaphap B.B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : 20 March, 2016

Abstract

The objectives of the research “People’s Behavior in Application of Ghāravāsadhamma for Living with Forest of Community Bansandonhom, Banpuang Sub-district, Thung Hua Chang District, Lamphun Province” were 1) to study the people’s behavior in application of Ghāravāsadhamma for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province. 2) to examine the people’s behavior in application of Ghāravāsadhamma for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province classified by personal factors. 3) to investigate the problems, obstacles and guideline of solving the problems of the people’s behavior in application of Ghāravāsadhamma for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province and 4) to explore the application guideline according to Ghāravāsadhamma for the people’s behavior development in application of Ghāravāsadhamma for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province. This research is mixed research method. The populations and samples were collected from people’s who live in Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province and the sample was determined by Quota sampling to compare quantity of the people’s with standard tale with size of the people’s and size of the example

of Krejcie & Margan with reliability equal to 95 The number of sample consisted of 313 samples.

The findings of this research were found as follows:

1) The level of people's behavior in the application according to Ghāravāsadhamma for living with community forest was overall at the high level in all aspects. When considering in each aspect, it was found that Sacca was at the highest level, followed by Caga and Dama and the lowest level was Khanti. It was found that was not shaken to the blame in management of community forest was at the low level. Therefore, community leaders should promote of studying Dhamma because it will make the people's awareness and fear to sin of using speech.

2) The result of comparison level of people's behavior in application of Ghāravāsadhamma for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province classified by personal factors, it was found that when compared the behavior in application of the principle of Ghāravāsadhamma for living with community forest classified by gender and status were not different but age, education, income and occupation were significant differences at 0.05 level.

3) The problems, obstacles and guideline of solving the problems of people's behavior in application of Ghāravāsadhamma for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province, it was found that Sacca : the people's had transgressed the forest by ignorance of boundaries clearly. Dama : the people's did not focus on importance with committees that undertook for community forest care. Khanti : lack of management system in understanding and analysis of the problems between people's and government officials. Caga: the people's expanded the arable in the forest area for farmers.

4) The guideline of application of the principle of Ghāravāsadhamma for people's behavior development for living with forest of community Bansandonhom, Banpuang sub-district, Thung Hua Chang district, Lamphun province. It was found that the people's should show unity, truth in living with community forest, wisdom

in solving the problem, tolerance, endurance to difficulty in maintaining community forest by abiding common interest more than personal interest.